

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ
Черкаський інститут пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля
Національного університету цивільного захисту України

Завдання та методичні рекомендації

для виконання контрольної роботи з дисципліни
«Тактична підготовка сил цивільного захисту»
циклу професійної вибіркової підготовки
за освітньо-професійною програмою
Цивільний захист
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
галузі знань 26 «Цивільна безпека»
спеціальності 263 «Цивільна безпека»

м. Черкаси

Тактична підготовка сил цивільного захисту: завдання та методичні рекомендації для виконання контрольної роботи /Ігор МАЛАДИКА, Іван ЧОРНОМАЗ – Черкаси: ЧПБ ім. Героїв Чорнобиля НУЦЗ України, 2023. – 9 с.

Укладачі:

Ігор МАЛАДИКА кандидат технічних наук, доцент, начальник факультету оперативно-рятувальних сил, Іван ЧОРНОМАЗ кандидат технічних наук, доцент, заступник начальника кафедри пожежної тактики та аварійно-рятувальних робіт

Розглянуто на засіданні кафедри пожежної тактики та аварійно-рятувальних робіт
Протокол № 13 від «20» червня 2023 р.

1. МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

Контрольна робота є самостійним видом роботи здобувач вищої освіти, передбаченим навчальним планом вивчення курсу «Тактична підготовка сил цивільного захисту».

Контрольна робота повинна бути виконана розбірливим почерком (або надрукована), грамотно і акуратно оформлена. Схеми допускається виконувати олівцем з урахуванням умовних позначень.

Під час виконання роботи потрібно спочатку записати питання, а потім дати на нього відповідь. Відповіді повинні бути конкретні, написані чорнилами одного кольору, державною мовою, акуратно оформлені.

Перед виконанням контрольної роботи необхідно ознайомитись з методичними вказівками, питаннями, підібрати і опрацювати нормативні акти, передивитися записи, зроблені на лекціях, вивчити стан справ та виконання нормативних актів в підрозділах цивільного захисту.

На кожній сторінці слід залишати поля шириною 30 – 35 мм. для зауважень рецензента. В кінці роботи потрібно вказати перелік літератури, яка використовувалась під час написання роботи. Виконана робота направляється в інститут на перевірку в строк, який вказаний у графіку виконання контрольних робіт.

Оцінюється робота з урахуванням глибини викладення матеріалу, самостійності виконання та вміння використовувати теоретичні знання на практиці.

Рівень знань здобувач вищої освіти дисципліни за підсумками виконання контрольних робіт оцінюється з огляду на наступні критерії:

1. Повнота та правильність виконання завдання – основний критерій.
2. Здатність здобувача вищої освіти:
 - диференціювати, інтегрувати та уніфікувати знання;
 - аналізувати зміст правових актів, які відносяться до діяльності служби цивільного захисту;
 - користуватися законами та нормативно-правовими актами України у сфері цивільного захисту.

Критерії оцінювання

Оцінювання рівня освітніх досягнень здобувачів за освітніми компонентами, здійснюється за 100-бальною шкалою

90-100 балів – в повному обсязі здобувач володіє навчальним матеріалом;

80-89 бали – достатньо повно володіє навчальним матеріалом;

65-79 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом;

55-64 балів – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом;

50-54 балів – частково володіє навчальним матеріалом;

35-49 балів – не володіє навчальним матеріалом.

Поточний контроль проводиться у формі усного опитування, або тестування (письмово), складання та заповнення службової документації

Форма підсумкового контролю – залік.

При цьому по даній системі оцінюється кожне питання окремо, а загальна оцінка по роботі виставляється як середньоарифметична оцінка по двом питанням варіанту.

Отримавши контрольну роботу з рецензією викладача, здобувач вищої освіти зобов'язаний уважно ознайомитися із зауваженнями рецензента та внести в роботу відповідні зміни та доповнення, усунути вказані недоліки. На обкладинці допрацьованої роботи необхідно вказати „Повторно” і направити її на рецензію.

Контрольна робота, що виконана не за своїм варіантом, в якій розкриті не всі питання, або не в повному обсязі, не має списку використаної літератури - не зараховується.

Здобувач вищої освіти, які несвоєчасно направили контрольну роботу без поважних причин, на екзаменаційну сесію не викликаються.

Кожен варіант контрольної роботи складається з 3-ох теоретичних питань. Обов'язковими вимогами до висвітлення теоретичних питань:

- висвітлення питання;
- посилання (при запозичені тексту);
- список літератури.

В тексті контрольної роботи обов'язкове посилання на використані літературні джерела, перелік яких наводиться у списку літератури. У список використаної літератури вносяться праці, з яких запозичуються цитати, думки, статистичні дані, на які робиться посилання. Бібліографічні посилання – це сукупність відомостей про літературне джерело, що використовується в тексті контрольної роботи. Джерела в списку літератури потрібно розташовувати згідно порядку посилань в тексті записки. Відомості про джерела повинні включати: прізвище та ініціали автора, місце видання, видавництво та рік видання, кількість сторінок. Посилання в тексті на джерела потрібно розташовувати у квадратних дужках, порядковий номер згідно з списком літератури.

Контрольна робота оцінюється: "зарахована", "незарахована". У разі незарахування контрольної роботи вказуються причини цього. Контрольна робота може бути незарахована у випадках:

- виконано не той варіант контрольної роботи;
- теоретичне завдання виконане з порушенням вимог до нього, в т.ч. стосовно обсягу;
- не виконано або не вірно виконано одне із завдань;

Контрольна робота передається методисту відділу заочного та дистанційного навчання.

Контрольна робота з дисципліни «Тактична підготовка сил цивільного захисту» передбачає відповідь на три теоретичних питання.

Номер варіанту визначається у відповідності до двох останніх цифр залікової книжки (таблиця 1). Наприклад, номер залікової книжки – 034. Варіант завдання у даному випадку – 34. В таблиці визначені номери теоретичних питань: 34, 07, 01.

Перед виконанням контрольної роботи необхідно ознайомитись з методичними вказівками, підібрати та вивчити рекомендовану літературу.

Схеми виконуються олівцем з обов'язковим дотриманням масштабу, правил ЄСКД та з використанням умовних позначок, що прийняті в оперативно-рятувальній службі.

Виконана робота подається для перевірки у термін, що вказаний у навчальному графіку.

3. Завдання для виконання контрольної роботи

Таблиця 1

		остання цифра номеру залікової книжки									
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Передостання цифра номеру залікової книжки	0	<u>27, 28,</u> 10	<u>10, 4,</u> 9	<u>36, 14,</u> 8	<u>25, 15,</u> 7	<u>8, 17,</u> 26	<u>6, 27,</u> 35	<u>16, 13,</u> 4	<u>40, 18,</u> 3	<u>21, 15,</u> 2	<u>33, 19,</u> 1
	1	<u>11, 39,</u> 20	<u>1, 17,</u> 19	<u>21, 39,</u> 18	<u>13, 29,</u> 17	<u>36, 8,</u> 16	<u>10, 20,</u> 15	<u>27, 4,</u> 14	<u>10, 36,</u> 13	<u>30, 16,</u> 12	<u>11, 29,</u> 22
	2	<u>5, 34,</u> 30	<u>12, 35,</u> 29	<u>8, 31,</u> 28	<u>13, 32,</u> 27	<u>15, 37,</u> 26	<u>14, 02,</u> 25	<u>4, 33,</u> 24	<u>12, 05,</u> 23	<u>20, 01,</u> 12	<u>17, 10,</u> 21
	3	<u>31, 29,</u> 35	<u>28, 19,</u> 34	<u>29, 40,</u> 33	<u>10, 09,</u> 32	<u>34, 07,</u> 31	<u>14, 21,</u> 1	<u>02, 24,</u> 2	<u>03, 16,</u> 23	<u>05, 19,</u> 4	<u>29, 09,</u> 5
	4	<u>06, 31,</u> 6	<u>18, 38,</u> 7	<u>13, 08,</u> 8	<u>15, 04,</u> 9	<u>05, 29,</u> 10	<u>39, 26,</u> 11	<u>19, 32,</u> 12	<u>08, 33,</u> 13	<u>06, 34,</u> 14	<u>25, 34,</u> 15
	5	<u>05, 35,</u> 10	<u>08, 37,</u> 9	<u>03, 22,</u> 8	<u>01, 36,</u> 7	<u>24, 18,</u> 6	<u>2, 22,</u> 5	<u>7, 31,</u> 4	<u>27, 9,</u> 3	<u>31, 06,</u> 2	<u>17, 24,</u> 1
	6	<u>10, 30,</u> 20	<u>23, 32,</u> 19	<u>26, 11,</u> 18	<u>18, 40,</u> 17	<u>22, 29,</u> 16	<u>03, 35,</u> 15	<u>01, 35,</u> 14	<u>08, 17,</u> 13	<u>22, 10,</u> 12	<u>13, 27,</u> 11
	7	<u>12, 02,</u> 30	<u>33, 39,</u> 19	<u>17, 33,</u> 28	<u>6, 34,</u> 27	<u>19, 11,</u> 26	<u>24, 40,</u> 25	<u>9, 30,</u> 24	<u>17, 02,</u> 23	<u>16, 32,</u> 22	<u>26, 15,</u> 21
	8	<u>13, 36,</u> 5	<u>23, 38,</u> 4	<u>3, 28,</u> 13	<u>17, 06,</u> 32	<u>14, 29,</u> 31	<u>07, 31,</u> 20	<u>10, 39,</u> 9	<u>05, 26,</u> 8	<u>07, 35,</u> 7	<u>18, 3,</u> 6
	9	<u>01, 32,</u> 15	<u>25, 04,</u> 16	<u>10, 34,</u> 17	<u>14, 36,</u> 18	<u>03, 28,</u> 19	<u>12, 02,</u> 20	<u>09, 16,</u> 21	<u>20, 28,</u> 2	<u>32, 16,</u> 23	<u>15, 05,</u> 24

Перелік теоретичних питань

1. Сили цивільного захисту. Класифікація та основні завдання.
2. Оперативно-рятувальна служба цивільного захисту.
3. Аварійно-рятувальні, спеціалізовані служби та інші формування цивільного захисту.
4. Структура освіти в Україні.
5. Професійна підготовка осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту.
6. Службова підготовка осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту.
7. Тактична підготовка особового складу служби цивільного захисту
8. Тактичне мислення.
9. Види та основні організаційні форми тактичної підготовки.
10. Поняття про тактичне мислення, способи його розвитку.
11. Особливості планування тактичної підготовки.
12. Організація і методика проведення теоретичних і практичних занять.
13. Підготовка керівника до проведення заняття. Складання план-конспекту (конспекту лекції) та методичної розробки для проведення заняття.
14. Оперативно-тактичне вивчення об'єктів, будинків і споруд.
15. Підготовка керівника до пожежно-тактичних занять.
16. Складання методичної розробки пожежно-тактичного навчання.

17. Організації та підготовка до занять з відпрацювання тактичних завдань на об'єктах підвищеної небезпеки.
18. Поняття про оперативно-тактичні особливості району обслуговування.
19. Порядок вивчення загальних оперативно-тактичних особливостей району обслуговування.
20. Порядок вивчення особливостей окремих ділянок району.
21. Особливості забезпечення безпеки особового складу пожежно-рятувальних підрозділів в умовах воєнного стану.
22. Складання план-конспекту для проведення занять з відпрацювання тактичних завдань на об'єктах підвищеної небезпеки.
23. Організації та підготовка до занять з відпрацювання тактичних завдань на об'єктах підвищеної небезпеки.
24. Розроблення тактичного задуму для проведення заняття.
25. Організація та підготовка до групових тактичних тренувань.
26. Підготовка навчально-матеріальної бази до заняття. Порядок та методика проведення групових тактичних тренувань.
27. Підведення підсумків групових тактичних тренувань начальницького складу.
28. Активні методи навчання в системі тактичної підготовки особового складу органів управління
29. Порядок підготовки, організації, та проведення ділової гри.
30. Пожежно-тактичні навчання, як вища форма тактичної підготовки особового складу органів управління та підрозділів ЦЗ.
31. Види навчань та їх розподіл за територіальним рівнем. Суть та зміст кожного виду навчань.
32. Мета, завдання, загальний порядок організації, підготовки та проведення тактико-спеціальних навчань.
33. Розбір пожеж з особовим складом пожежно-рятувального підрозділу.
34. Порядок складання карток оперативних дій на пожежах та їх вивчення в системі службової підготовки.
35. Вивчення НС за описами.
36. Суть та зміст занять на навчальних спорудах (навчальна башта, стометрова смуга з перешкодами, смуга психологічної підготовки, теплодимокамера (димокамера, теплокамера), навчальний полігон).
37. Загальний порядок організації, підготовки та проведення занять.
38. Організація підсумкової перевірки та підбиття підсумків тактичної підготовки.
39. Порядок виставлення індивідуальної оцінки з тактичної підготовки.
40. Оцінка з тактичної підготовки органу та підрозділу цивільного захисту.

Рекомендовані джерела інформації

Література:

1. Освітньо-професійна програма «Цивільний захист» для підготовки здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти в галузі знань 26 «Цивільна безпека» спеціальністю 263 «Цивільна безпека».
2. Кодекс цивільного захисту України (ЗУ від 02.10.2012 № 5403-VI).
3. Статут дій у надзвичайних ситуаціях органів управління та підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту. Затверджений наказом МВС України від 26.04.2018 № 340.
4. Методичні рекомендації з організації тактичної підготовки в територіальних органах ДСНС, затверджені наказом ДСНС № 727 від 12.12.2022 року.
5. Ключ П.П., Палюх В.Г., Росоха В.О. Тактична і психологічна підготовка особового складу пожежної охорони. Підручник. Х. : Основа, 2002 р. 288 с.
7. Довідник керівника гасіння пожежі. Київ: ТОВ «Літера-Друк», 2017, 320 с.
8. Нормативи виконання навчальних вправ з підготовки осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту та працівників Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту ДСНС України до виконання завдань за призначенням : наказ МВС України від 20.11.2015 № 1470.
9. Дії підрозділів ДСНС України в умовах воєнного стану – навчальний посібник. – Львів: ЛДУБЖД, 2023. – 308 с.
10. Інструкція зі складання Карток оперативно-тактичних дій на пожежах та їх вивчення в системі службової підготовки.
11. Методичні матеріали з тактичних навчань ЧПБ ім. Героїв Чорнобиля НУЦЗ України.
12. Електронна база карток оперативно-тактичних дій на пожежі.
13. Аналітична довідка про пожежі та їх наслідки в Україні за 12 місяців 2022 року: Інститут державного управління та наукових досліджень з цивільного захисту.
14. Аналітична довідка про пожежі та їх наслідки в Україні за 3 місяці 2023 року: Інститут державного управління та наукових досліджень з цивільного захисту.
15. Маладика І.Г., Шкарабура М.Г., Маладика Л.В., Мирошник О.М. Ділова гра в підготовці керівника гасіння пожежі. – Черкаси: видавець Третяков О. М., 2014. – 225 с.
16. Кибальна Н. А., Маладика І. Г., Мирошник О. М., Покалюк, В. М., Шкарабура М. Г. (2019) Професійна підготовка особового складу в органах і підрозділах цивільного захисту: Навчальний посібник /– Черкаси: видавець Третяков О. М., – 176 с.
17. І. К. Черномаз Теоретико-методологічні основи впровадження новітніх способів гасіння внутрішніх пожеж використовуючи міжнародний спосіб тренування - Compartment Fire Behaviour Trainin. Збірник наукових праць

«Надзвичайні ситуації: попередження та ліквідація». – Черкаси: ЧПБ імені Героїв Чорнобиля НУЦЗ України, 2020. – Том 4. № 1 – С. 86-90.

18. І. К. Черномаз, Д. С. Федоренко Впровадження новітніх зразків рятувальних засобів при проведенні аварійно-рятувальних робіт у замкнутих просторах. Збірник наукових праць «Надзвичайні ситуації: попередження та ліквідація». – Черкаси: ЧПБ імені Героїв Чорнобиля НУЦЗ України, 2021. – Том 5. № 1. – С. 123-129.